

Hvad har bestyrelsen og rådet arbejdet med og opnået?

RESULTATRAPPORT 2020 & 2021

**SKRIFTLIG BERETNING FRA
DANSK KIROPRAKTOR FORENINGS BESTYRELSE
OG DANSK KIROPRAKTOR RÅD**

Travlhed og udvikling trods benspænd

Hovedparten af tiden har været nogenlunde normal i kiropraktorpraksis, selvom pandemien påvirkede hverdagen.

Ny overenskomst stiller os stærkere

Vores kolleger, de praktiserende læger, får større indblik i, hvad vi laver, og hvordan det går vores patienter.

Forslag til bedre sammenhæng

Vi har arbejdet for at sætte præg på de varslede ændringer af sundhedsvæsenet.

Travlhed og udvikling, trods krisens benspænd

På mange måder har de sidste to år i høj grad handlet om COVID-19 – og så alligevel ikke. For selvom det er mere end halvandet år siden, at statsministeren lukkede Danmark og indførte restriktioner i sundhedsvæsenet 11. marts 2020, har hovedparten af tiden overordnet set været nogenlunde normal i kiropraktorpraksis. Det kan vi takke vores autorisation for.

Så selvom der bestemt har været dårlige måneder undervejs, at der har været mange besværlige og skiftende retningslinjer, og for mange patienter har måttet vente på at komme til kiropraktor, er der mere at glæde sig over end at være ked af.

For det første viste nedlukningen klart, at ondt i ryggen faktisk ikke går over af sig selv. Der var stort pres på klinikkerne, så snart der var åbent igen. For det andet oplevede vi at blive vist tillid fra sundhedsmyndighederne – og vi blev endda husket, selvom vi blot står for 0,1% af regionernes sundhedsudgifter. Det er bare to eksempler. Midt i alle

aflysningerne og dilemmaerne og beslutningerne, så fik vi også set nye muligheder.

Midt i det hele fik vi endda en ny overenskomst, der stiller os endnu stærkere i sundhedsvæsenet, og som gør det muligt at vise vores kolleger, de praktiserende læger, hvad vi laver, og hvor godt det går vores patienter. Det er en stor gevinst.

På årsmødet skal vi sige tillykke til først de ca. 40 dimittender, som vi ikke fik fejret ordentlig sidste år. Og så 49 nye fra i år. Det er næsten 100 nye kiropraktorer på to år. Og tendensen fortsætter, forudser SDU. At vi bliver mange er en glæde, og det giver os langt flere muligheder for at tage endnu større del i sundhedsvæsenet. Det skal vi udnytte.

Når vi ses til generalforsamling igen om to år, har vi forhåbentlig sagt helt farvel til og næsten glemt COVID-19. Men vi arbejder stadigt videre med at sikre, at kiropraktorerne står endnu stærkere.

/Bestyrelsen, Oktober 2021

Fra venstre: Jacob Toft Vestergaard, Christina Nielsen, Anders Jørgensen, formand Lone Kousgaard Jørgensen, næstformand Michael Christensen, Janni Lee Bang, Pernille Popp.

Foto: Claus Boesen.

2020

► JANUAR

DKF bliver partner i Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed.

► JANUAR

Formanden på besøg hos alle sundhedsordførere.

► FEBRUAR

Patientfremgang for syvende år i træk. 6,55% af danskerne var til kiropraktor i 2019.

► FEBRUAR

DKF indleder forhandlinger med RLTN om fornyelse af Landsoverenskomst om Kiropraktik.

► MARTS

COVID-19 lukker DK. Kiropraktorer må varetage såkaldt kritisk funktion, men borgerne holder sig væk i 5-6 uger.

2021

▶ MAJ

DKF markerer sine 95 år på sociale medier.

▶ MAJ

Genåbning og hjemmearbejde fylder klinikkerne med patienter.

▶ JUNI

111 medlemmer deltager i digitalt medlemsmøde om COVID-krisen.

▶ NOVEMBER

Hvert fjerde medlem deltager i DKF's online årsmøde.

▶ NOVEMBER

DKF fornyr overenskomst for sekretærer med HK.

▶ DECEMBER

DKF og RLTN fornyr Landsoverenskomst om Kiropraktik (OK21).

▶ JULI

IKAS-akkrediteringsprojektet slutter officielt.

▶ SEPTEMBER

Faglig Kongres 2020 aflyses.

▶ SEPTEMBER

Mange deltagere til digitalt medlemsmøde om ny landsoverenskomst.

▶ OKTOBER

DKF holder udskudt politisk seminar for politisk aktive.

▶ JANUAR

300 medlemmer stiller masser af spørgsmål til online medlemsmøder om OK21.

▶ FEBRUAR

Medlemmerne stemmer ja til OK21.

▶ FEBRUAR

Patienttal viser nedgang på ca. 3% i 2020 sammenlignet med 2019.

▶ FEBRUAR

DKF bistår myndighederne med at udrulle COVID-vaccination af kiropraktorerne.

▶ MARTS

DKF's pensionsordning fornyes.

▶ MARTS

Digitalt roadshow om implementering af OK21.

▶ MARTS

Online turnuscafé.

▶ APRIL

OK21 træder i kraft.

▶ APRIL

Ny overenskomst på det offentlige område.

▶ APRIL

Nye i udvalgene for klinikejere, privatansatte og offentligt ansatte samt turnusudvalget.

▶ MAJ

Kiropraktorautorisationen fylder 30 år.

▶ MAJ

Politisk sommerseminar i Vejle.

▶ JUNI

DKF til et formidlet Folkemøde.

▶ OKTOBER

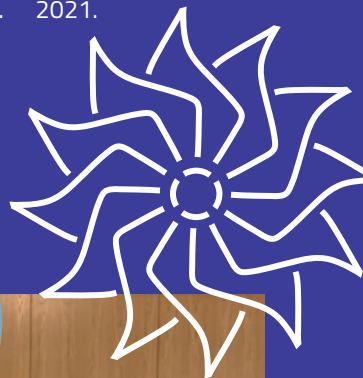
DKF med til kredsens generalforsamlinger.

▶ OKTOBER

Kiropraktoren.dk, nyt site til borgerne, lanceres.

▶ NOVEMBER

Fagligt Årsmøde 2021.

FEM FORSLAG TIL AT FORBEDRE SAMMENHÆNGEN I DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

I oktober 2021 sendte DKF partiernes sundhedsordførere disse forslag:

- **Henvisning til fysioterapi**
- **Spring lægebesøget over ved smerter i muskler og led**
- **Sammenhæng som patientrettighed**
- **Behandlingsgaranti til konservativ behandling**
- **Pakkeforløb skaber overblik**

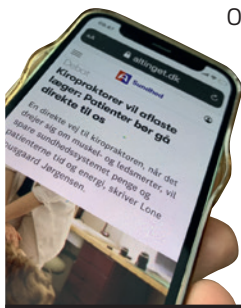
Vi vil aflaste lægerne

Rigtigt mange danskere besøger lægen, når de har ondt i ryggen – fx er 10% af samtlige lægebesøg foranlediget af lændesmerter. I to debatindlæg i hhv. Politiken Sundhed og Altinget sætter DKF's formand spørgsmålstegn ved dette – og foreslår, at kiropraktorerne aflaster de praktiserende læger og påtager sig ansvaret for at blive primær indgang ved muskel-led-smerter.

Debatindlæggene kom i forlængelse af, at den daværende formand for Praktiserende Lægers Organisation (PLO) holdt åbningstale på årsmødet i 2019, hvor han sammenligner kiropraktorer med speciallæger, og indlæggene lægger sig også op ad

OK21, hvor det er aftalt, at flere behandlingsforløb skal afsluttes med en tilbagemelding, og at parterne skal foreslå, at kiropraktor kan henvise til fysioterapeut.

I forlængelse af debatindlæggene har DKF's formand mødtes med PLO's nye formand Jørgen Skadborg og drøftet de to faggruppers samarbejde.

Reform af sundhedsvæsenet

DKF har arbejdet aktivt på at afsøge, hvordan kiropraktorer bedst kommer i spil i et reformeret sundhedsvæsen gennem en vifte af aktiviteter startende allerede i 2019 med bl.a. møde med daværende sundhedsminister. Henover 2020 og 2021 har DKF udøvet politisk indflydelse for sine mærkesager. Formanden har mødtes med sundhedsordførere og skriftligt bedt sundhedsministeren om at blive inddraget, hvilket resulterede i nedenstående svar i 2020.

Derudover har DKF bl.a. i debatindlæggene nævnt her på siden argumenteret for, at det vil hjælpe både patienter og sundhedsvæsenet, at kiropraktorer bliver primær indgang for muskel-led-patienter, så de slipper for at skulle forbi lægen. Netop det argument har modtaget god respons politisk.

“Det er et klart ønske fra regeringen, at processen er åben og med bred repræsentation af interessenter på sundhedsområdet. Dette omfatter også Dansk Kiropraktor Forening, der på vegne af jeres medlemmer vil være en naturlig del i den videre proces.”

Sådan skriver sundhedsminister Magnus Heunicke til DKF 7. februar 2020

Dialogforum i ministeriet under COVID

Begrebet 'sektorpartnerskaber' blev introduceret i 2020: Relevante parter i de forskellige sektorer mødes og drøfter retnings-

linjer og tiltag ang. COVID-epidemien. DKF er del af sektorpartnerskabet for praksis-sektoren under Sundhedsministeriet.

Ulighed i Sundhed

DKF blev i januar 2020 partner i Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed oprettet af Kræftens Bekæmpelse, Lægeforeningen, Danske Regioner og en lang række andre organisationer er med. DKF har bl.a. i dette forum, men også i debatindlæg og på møder skabt opmærksomhed om, at den høje egenbetaling skaber ulighed.

Næsten 60 organisationer bl.a. DKF sender i november 2020 en appel til regeringen for at få en folkesundhedslov ligesom i Norge. Målet er at få bugt med

den stigende sociale ulighed ved at tænke sundhedsperspektivet ind i alle politiske beslutninger, sektorer og velfærdsområder.

DKF og Dansk Selskab for Kiropraktik har samlet klinikere og videnpersoner inden for socialkiropraktik, som nu er blevet til en fokusgruppe under selskabet.

I medierne

3 kiropraktorrelaterede historier fylder mest i medierne: studier om hhv. **overvægt og hovedpine hos børn**, og så **hjemmearbejde**.

I COVID-tiden har der været stor interesse for at fortælle om afledte skader af hjemmearbejde og anderledes/manglende fysisk aktivitet. Blandt andre Michael Christensen, DKF's næstformand, udtaler sig om, at pandemien skaber usunde hjemmearbejdsvaner, som går ud over bevægeapparatet, i Politiken 13. august 2020.

Regionale medier lavede hele temaer om hjemmearbejde, fx 26. april 2021, hvor kiropraktorer fyldte morgenfladen i både P4 Sjælland (se foto med kiropraktor Nis Alnor) og P4 Sønderjylland, som kørte tema om nedlukningens konsekvenser for muskler og led. I maj 2020 satte DR fokus på, at hjemmearbejde betyder ondt i ryggen for tusindevis og interviewer blandt andre kredsformænd Jan Enggaard, Hovedstaden, og Henrik Frederiksen, Midtjylland, til P4.

HVAD MENER DKF?

"Hvorfor skal borgere med smerter i muskler- og led ikke oplyses bedre om, at de ikke behøver forbi den praktiserende læge for at få en henvisning? Kiropraktorerne har en lang videregående evidensbaseret uddannelse fra Sundhedsvidenskabeligt fakultet på Syddansk Universitet og vi er specialister i at udrede og behandle ikke bare ondt i ryggen, men bevægeapparatet bredt."

11. maj 2021, Lone Kousgaard Jørgensen i indlægget 'Kiropraktorer vil aflaste læger: Patienter bør gå direkte til os' på Altinget.dk

"Det er afgørende, at både vi og de officielle kanaler kan melde klart og entydigt ud. Ellers risikerer vi, at borgerne udskyder nødvendig behandling. Det må være i myndighedernes interesse, at det står fuldstændigt klart for patienterne, at det er sikkert at besøge de autoriserede sundhedspersoner."

16. oktober 2020, Lone Kousgaard Jørgensen i indlægget 'Politisk nøl under COVID-19 kan skade patienterne' i Sundhedsmonitor

"Det er min bekymring, at de borgere, der har mest brug for vores hjælp, står ude på gaden uden mulighed for at betale for den behandling, de faktisk har brug for."

28. august 2020, Lone Kousgaard Jørgensen i indlægget 'Har du råd til at få ondt i ryggen?' i Sundhedsmonitor

PANDEMI SLOG NED

To gange i perioden lukkede COVID landet. Den første nedlukning indledt i marts 2020 varede til godt ind i sommeren med genåbning i faser fra slut-april. Normalt nåede det ikke at blive, og i efteråret steg smitten faretruende igen. I midten af december lukkede statsministeren Danmark igen – og først i september 2021 er noget, der minder meget om normalt, tilbage.

Retningslinjer for sundhedsvæsenet haltede lidt efter udmeldinger til presse-

En halv snes kiropraktorer fra Rygcenter Syddanmark blev omskoleet til at teste borgere. Her ses bestyrelsesmedlem Pernille Popp.

møder og lignende. Det gav anledning til udfordringer og frustration.

I den første nedlukning var der fx et par dage tvivl om, hvorvidt kiropraktor-klinikker måtte holde åbent. Retningslinjen blev, at autoriserede sundhedspersoner skulle varetage såkaldt kritiske funktioner, som også omfattede smertefulde tilstande i muskler og led. Krav om social distancing og usikkerhed om reglerne holdt borgerne fra klinikkerne. I ca. 6 uger stoppede næsten al aktivitet.

Der indførtes hjælpepakker, som mange kiropraktorer dog endte med at skulle betale tilbage. For da patienterne vendte tilbage i sommeren, er det med en ketchup-effekt, der gør resten af 2020's måneder til een lang patientrekord. Fx var 12% flere til kiropraktor i juni 2020 end i juni 2019. Patienttallet for hele 2020 ender dog med at ligge ca. 3% under 2019.

Siden foråret 2020 har DKF holdt flere digitale medlemsmøder med høj deltagelse.

Fra efteråret 2020 medfører lokale nedlukninger, at patienter ikke kommer, som de plejer, men også nedlukningen henover vinteren 2020-2021 kan ses i tallene – igen dog med ketchup-effekt i de efterfølgende måneder, der viser rekord.

Krav og anbefalinger om test, mundbind, afstand, ekstra hygiejne og forsamlingsforbud forstyrrer sammen med hjemsendte børn, vaccinebivirkninger og positive test hverdagen i klinikkerne. Nye løsninger og

rutiner må udtænkes – også i ansættelsesforhold.

I DKF mærkes krisen af arbejde med at følge med samt afklare og formidle udmeldinger og retningslinjer. I flere situationer har DKF forsøgt at påvirke myndighedernes beslutninger. I en stor del af perioden har sekretariatet skulle arbejde hjemme og alle interne og eksterne møder foregå online.

Først var ansigtsværnemidler et frivilligt supplement, så blev det anbefalet ved tæt patientkontakt. I december 2020 blev det et krav, som først faldt bort i juni 2021.

DKF's undersøgelse fra maj 2020 viser, at medlemmerne blev hårdt, men forskelligt ramt af de 5-6 uger, hvor patienterne holdt sig væk i den første nedlukning.

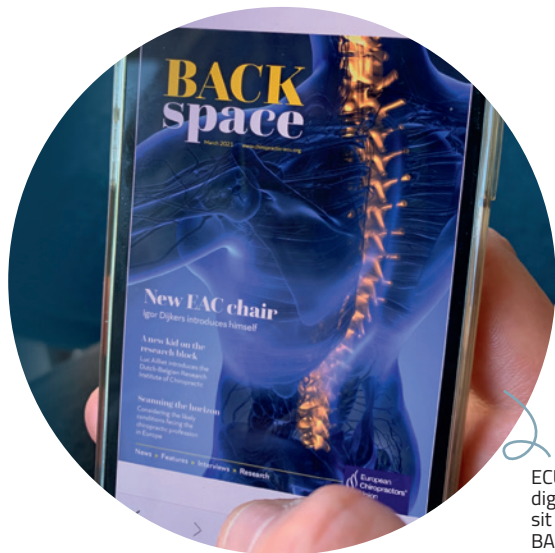
40% af klinikkerne oplevede omsætning reduceret med 75-100%

43% af ansatte kiropraktorer sendt hjem

86% af klinikkerne sendte medarbejdere hjem. 90% på lønkompensation

DKF har involveret sig mere og mere i det internationale arbejde – europæisk i **European Chiropractors' Union** og globalt i **World Federation of Chiropractic**. Det er et indsatsområde i målprogrammet. DKF kan være med til at udbrede den positive status, kiropraktik har i Danmark.

ECU har digitaliseret sit blad, BACKSPACE.

Udvikling med bølgesvulp hos ECU

Den europæiske union, ECU, har skiftet direktører, og i maj 2021 fik Lone Kousgaard Jørgensen en nøgleposition i ECU's allerøverste politiske ledelse, hvor hun påtager sig det økonomiske ansvar som kasserer. DKF's næstformand Michael Christensen er indtrådt som Danmarks repræsentant i ECU's General Council i stedet for Lone Kousgaard Jørgensen.

Udskiftningerne sker efter, at ECU i efteråret 2020 blev rystet i sin grundvold, da den britiske kiropraktorforening, BCA, meldte sig ud.

BCA var den største forening i ECU og stod for omtrent en tredjedel af medlemsskaren. Så ECU har mistet en stor del kontingentindtægter. December 2020 gik generalsekretær Ian Beesley af efter en planlagt proces med rekruttering af hans efterfølger. Det blev Ann Blackmore, som desværre efter kun 8 måneder sagde op; jobbet var mere krævende end forventet. September 2021 startede Jim Pettipher, som har international erfaring med arbejde for medlemsorganisationer også inden for muskel-ledområdet.

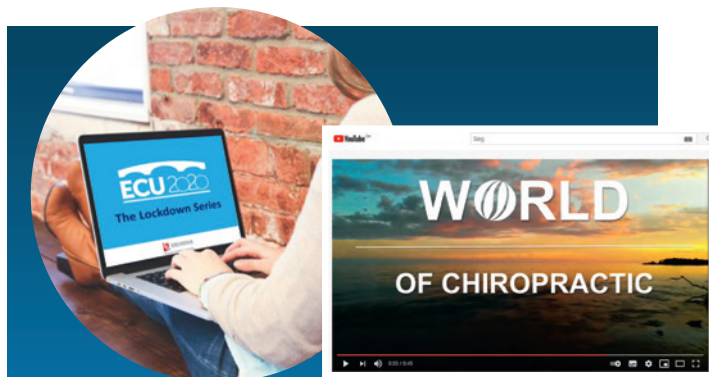
Trods aflysninger fortsætter WFC kursen

WFC's uddannelseskongres blev aflyst i 2020. Verdenskongressen 2021 blev først flyttet i både tid og sted, siden blev det besluttet at holde den online, og sådan foregik den i slutningen af september 2021, hvor DKF's formand deltog med et oplæg.

Under COVID-krisen har verdensforbundet påtaget sig at formidle af retningslinjer for kiropraktorbehandling til især de lande, hvor der ingen var. Det har også fyldt at holde styr på tropperne og sig selv i en tid, hvor mange lande har lidt og lider under den økonomiske krise, pandemien har medført i mange lande. WFC

har på de interne linjer fortsat kursen mod mere mangfoldighed og visionerne om evidens og sammenhold, hvor et "knowledge transtition"-projekt har været på agendaen. Eksternt har arbejdet under WHO bl.a. fyldt.

I 2020 fik forbundet sin første kvinde som leder, da hollandske Vivian Kil efter en periode som konstitueret blev valgt til formand. Hun stoppede dog allerede året efter i april 2021, hvor Carlos Ayres fra Peru blev præsident som WFC's første latinamerikanske leder.

Under COVID-krisen udgav ECU en lockdown-serie med præsentationer fra forskere, også flere danske. WFC udgav serien World of Chiropractic.

8,5 MIO. FRA FONDEN TIL PROJEKTER

1. marts og 1. september kan ansøgere søge støtte fra Kiropraktorfondens projektpulje. I foråret 2020 udskød fonden uddeling pga. krisen, men i efteråret uddelte fonden 5,7 mio. til 7 projekter, herunder to ph.d.-forløb. I 2021 har fonden uddelt 2,8 mio. til 5 projekter, herunder fire ph.d.-forløb. De støttede projekter skal bl.a. sikre ny viden om

motorik hos børnehavebørn, forebyggelse af skader i håndbold samt udredning og behandling af hovedpine. Fonden understøtter også forskning ved at finansiere Kiropraktorernes Videnscenter og støtter international forskning med ca. 1. mio. kr. til den europæiske forskningsfond ECCRE årligt. Fondens støtter også kvalitetsudvikling, efteruddannelse,

turnus og projekter som fx Faglig Kongres, DKF's deltagelse på Lægedage m.m. Hver overenskomstklub afgiver månedligt 10,14% af patienttilskuddet fra regionen til fonden, og hver region afgiver 7,9% af patienttilskuddet årligt.

[Danskkiropraktorforening.dk/kiropraktorfonden](https://www.danskkiropraktorforening.dk/kiropraktorfonden)

STATUS FOR ECCRE-PROJEKTER

5 gennemført, 8 i gang og 3 startet

I 2020 uddelte ECCRE (European-Centre for Chiropractic Research Excellence) ingen midler til nye projekter pga. den økonomiske usikkerhed skabt af krisen, man valgte at holde hånden under de igangværende. I 2021 er uddelt 253.390 € til tre projekter om hhv. kiropraktorers erfaringer med patienter over 55 år; manuel behandling versus nerve-rodsinjektioner ved lumbal radikulopati og effekt af åndedræsteknik ved kroniske rygsmerter.

En milepæl i perioden er selskabets anden kliniske vejledning, nemlig 'Klinisk vejledning: Spædbørn i kiropraktorpraksis', som ligesom den første om hovedpine bygger på høj medlemsinddragelse. Vejledningen var klar i marts 2021.

To nye fokusgrupper for hhv. aldring og for socialkiropraktik er også kommet til.

I 2020 nåede selskabet lige at holde sin årlige fagdag for 100 medlemmer, inden nedlukningen i marts. I 2021 måtte man holde fagdagen online med flot deltagelse – fokusgrupperne for socialkiropraktik,

Klinisk vejledning: Spædbørn i kiropraktorpraksis

pædiatri og idræt stod for hver en seance. I snit deltog omkring 60 i hver.

I maj 2020 gik Line Press Sørensen af som formand for Dansk Selskab for Kiropraktik. Posten overtog Martin Juulager, som dog kun sad et år på posten, idet Claus Dam Nielsen blev ny formand i maj 2021.

4% MED PH.D.

I 2020 kom fire nye til og i 2021 to – det bringer antallet op på 33. De sidste holdt deres forsvar online pga. pandemien.

Ligesom alle andre har Kiropraktorernes Videnscenter været påvirket af COVID-pandemien. Den fysiske nedlukning af SDU betød, at arbejdspladserne blev til hjemmearbejdspladser og alle måtte lære at arbejde på nye måder: forskere måtte aflyse planlagte rejser til konferencer og besøge hos samarbejdspartnere. Efteruddannelseskurser måtte aflyses eller udsættes på grund af forsamlingsforbud. I stedet udtænkte og gennemførte Kiropraktorernes Videnscenter en række online efteruddannelseskurser og Videnscenter udviklede et videokonsultationssystem, som blev tilbudt til brugere af KirCACCS, så de kunne udføre konsultationer online i det omfang, det var relevant.

Efter den fysiske genåbning af SDU har hverdagen for pandemien så småt genindfundet sig på Kiropraktorernes Videnscenter. Der er sågar kommet nye kolleger til, idet

I december 2019 skiftede Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik navn til Kiropraktorernes Videnscenter og fik nyt site med nyhedsmail.

videnscentret er blevet udvidet med enheden Kvalitet i Kiropraktorpraksis (KviK), der skal realisere ønsket om større fokus på kvalitet som formuleret i overenskomsten. Enheden består af 4 medarbejdere, som siden genåbningen har arbejdet på at definere KviK's opgaver og løbe enheden i gang.

Siden genåbningen har der også været fokus på det kommende årsmøde, der er blevet udvidet til hybriden Fagligt Årsmøde. Efteruddannelsesenheden har arbejdet for at sammensætte et flot tilbud af efteruddannelseskurser til deltagerne. Resultatet er blevet en bred vifte af interessante aktiviteter.

FLOTTE RESULTATER FRA FORSKERNE

- De unikke randomiserede studier af kiropraktorbehandling af hhv. kolik og børns hovedpine fra Kiropraktorernes Videnscenter blev færdige og publicerede.
- To år efter, The Lancet udgav sin Low Back Pain-serie, der gav en del opmærksomhed, er der ikke sket nævneværdig forandring, konkluderer prof. Jan Hartvigsen m.fl. i The Lancet i foråret 2020. Der er brug for et paradigmeskifte, slår de fast.
- Forskerkiiropraktorer fra Kiropraktorernes Videnscenter og SDU har haft statusartikler om ikke-kirurgisk behandling i British Medical Journal: Artikel om lumbal radikulopati (november 2019) er seniorforskerne prof. Alice Kongsted og lektor Rikke Krüger Jensen medforfattere af; artikel om spinalstenose (juni 2021) er sidstnævnte medforfatter af. I Månedsskrift for Almen praksis har begge med Søren O'Neill, Per Kjær, Jens Søndergaard og Rune Mygind Mieritz haft artikel om diskusprolaps (juni '20).
- Verdens største kohorte af (3000) kiropraktorpatienter, som er fra danske klinikker, har dannet basis for flere artikler i internationale tidsskrifter.
- I 2021 blev prof. Jan Hartvigsen – som i perioden både er udnævnt til 'World expert' og Ridder af Dannebrog – udpeget til at deltage i "WHO Back Pain Guideline Development Group", der skal rådgive verdens regeringer om behandling af rygsmerter.

Foto: Nadia Aarmand

NATIONALE RETNINGSLINJER OG VEJLEDNINGER, KIROPRAKTORER HAR BIDRAGET TIL

Afdækning af smerteområdet. Fagligt oplæg til en smertehandlingsplan september 2020

– har Søren O'Neill, ph.d., Rygcenter Syddanmark, deltaget i.

National Klinisk Retningslinje (NKR) for non-farmakologisk behandling af længerevarende symptomer efter hjernerystelse januar 2021

– har professor Jan Hartvigsen været med til at udvikle.

National klinisk retningslinje for ikke-medicinsk behandling af hovedpine-sygdomme marts 2021

– har Henrik Wulff Christensen, ph.d., direktør og forskningsleder, Kiropraktorernes Videnscenter, deltaget i.

National klinisk retningslinje for Hoftetarsose: Ikke-kirurgisk behandling og genoptræning efter total hoftealloplastik (THA) maj 2021

– har Erik Poulsen, ph.d., Hofteklinden og ekstern lektor, Syddansk universitet, deltaget i opdateringen af.

KVALITET, KOMMUNIKATION OG KONSOLIDERING I NY OVERENSKOMST

Pakkeforløbene er justeret på enkelte områder, og kiropraktorer skal nu også skrive tilbagemeldinger til egen læge efter korte ukomplicerede patientforløb. Kiropraktorerne har desuden sammen med Danske Regioner fået en kvalitetsenhed og sætter både gang i en ydelsesmodernisering og en

afdækning af uligheden i adgang til kiropraktorbehandling. Endelig skal parterne foreslå ministeren at indføre henvisning til fysioterapi.

Det er hovedresultaterne i *Landsoverenskomst om Kiropraktik 2021* – kaldet OK21 – som parterne blev enige om natten til 1. december 2020.

Efter to velbesøgte virtuelle informationsmøder i januar 2021 og debat blandt medlemmer om især det nye krav om flere epikriser til egen læge, endte urafstemning blandt medlemmerne med et smalt, men sikkert ja i februar 2021. 1. april trådte den nye overenskomst i kraft.

TEMAER I DEN FORNYEDE OVERENSKOMST

Ulighed i sundhed

Der er social ulighed i sundhed i Danmark – også på muskel- og ledområdet. DKF satte det på dagsordenen i forhandlingerne og fik sat fælles penge af til at skaffe mere viden om betydningen af den høje brugerbetaling.

Elektronisk booking

Inden for de næste tre år skal alle klinikker kunne tilbyde elektronisk booking.

Henvisning til fysioterapi

Partnerne er enige om at rette henvendelse til Sundheds- og Ældreministeriet med det formål at anmode om at gøre det muligt for kiropraktorer at henvise patienter til almen fysioterapi.

Oprettelse af satellitklinikker

Det er nu skrevet ind, at det er muligt at søge dispensation for at drive satellitpraksis i tyndt befolkede områder.

Kvalitetsenhed

RLTN og DKF har sat 2 mio. årligt af til en kvalitetsenhed, hvis opgave er at arbejde med kvalitet i kiropraktorpraksis. Enheden skal udvikle og hjælpe arbejdet med kvalitet på vej. Den blev oprettet i april 2021, har ansat 4 medarbejdere, og lyder navnet Kvalitet i Kiropraktorpraksis (KviK). Der er sat cirka 2 mio. kr. af til udvikling af Sentinelsoftware til datafangst.

Kommunikation på tværs

For at styrke kommunikationen mellem faglighederne i sundhedsvæsenet bakkede DKF op om RLTN's krav om, at kiropraktorer også efter korte ukomplicerede patientforløb skal sende egen læge en epikrise, der giver et hurtigt overblik over patientens sygehistorie. 2021 er et øveår, for kiropraktorerne nye kvalitetsenhed skal sammen med parterne, DKF og RLTN, fastlægge, hvordan den nye såkaldte "epikrise light" skal se ud, og hvordan den skal evalueres.

“Med aftalen sætter vi fokus på kiropraktorernes vigtige rolle som en del af det nære sundhedsvæsen.”

Anders Kühnau, Formand for regionernes Lønnings- og Takstnævn, Danske Regioner

Faglig modernisering af ydelser

Arbejdsgruppe skal aflevere anbefalinger i 2022 – og hvis parterne beslutter det, skal de allerede føres ud i livet i denne overenskomstperiode, hvor der er tilført 0,8 mio. kr. til rammen pr. år til evt. nye ydelser.

Justering og konsolidering af pakkeforløb

Pakkeforløbene ved mistanke om påvirkning af nerverødder i ryggen er justeret med enkelte ændringer i ydelserne, og de kan nu tilbydes allerede fra alderen 16 år. Samtidigt skal det sikres, at forløbene rent faktisk tilbydes borgere med behov, og regionerne har lovet at hjælpe lægerne med at lære forløbene at kende.

Nye konsulenter i regionerne og nye region med én

En praksiskonsulent er ansat af regionen til at udvikle kvalitet og implementere praksisplanen, den plan regionen udarbejder for hvert fagområde. Opgaverne har rod i overenskomsten mellem regionerne og DKF. Region Hovedstaden har to praksiskonsulenter på kiropraktorområdet: Trine Palludan og Martine Bjerke, som begge er blevet ansat i perioden. I Region Midtjylland har Jeppe Mathiesen bestridt stillingen siden 2018. I Syddanmark er Mikael Busse praksiskonsulent og Lisbeth Hartvigsen ryggkonsulent. I Region Sjælland er fortsat ingen praksiskonsulent. Det har der heller ikke været Region Nordjylland, men i foråret kunne kiropraktorerne i det nordjyske regionale samarbejdsudvalg meddele, at de har fået forhandlet en praksiskonsulentstilling igennem. Stillingen er slået op.

Færre antal klinikker uden ydernummer

I 2015 var de 34. I 2017 37. I 2019 25. Vi taler om klinikker, der ikke er tilmeldt overenskomsten. Her i 2021 er tallet stort set uændret, nemlig 24. De fleste vil gerne tilmeldes overenskomsten, men må søge om ydernummer i mange år, før det måske lykkes. DKF har i årtier arbejdet for flere ydernumre, herunder kiropraktorerne i de regionale samarbejdsudvalg, som ind i mellem lykkes med nye kapaciteter ofte geografisk afgrænsede. Det ser ud til, at aftalen om satellitklinikker i OK21 kan påvirke sagsbehandlingen i regionerne.

Klinikkerne akkrediteret

I juli 2020 afsluttedes akkrediteringsprojektet under OK17, da IKAS' Akkrediteringsnævn havde færdigbehandlet samtlige surveys hos de 219 klinikker med overenskomst. 207 er akkrediteret, 11 med bemærkninger, 1 er ikke akkrediteret.

 ikas.dk

COVID-tiltag

27. marts '20 aftalte DKF og RLTN midlertidige tilskud til video- og telefonkonsultation. Maj '21 opsagde RLTN aftalen; COVID var på retur.

Forventet mindre fald i patienter

6,55% af danskerne var til kiropraktor i 2019 svarende til ca. 382.000, det største antal nogensinde. I 2020 faldt tallet – pga. nedlukningen i foråret og på trods af rekorder i andet halvår – til ca. 372.000, en nedgang på ca. 3%, og hvor patienterne i snit besøgte

kiropraktoren 5,5 gange i 2019, blev det til 5,3 besøg pr. patient i 2020 – det svarer til en nedgang i konsultationer på ca. 5% og 130.000 færre konsultationer i 2020 end i 2019.

Især børn kom ikke til kiropraktor i 2020. Både de 0-2 årige og de 3-17

årige gik omtrent 10% tilbage, mens de 18-25 årige gik ca. 5% tilbage. De 25-64 årige gik en smule frem, og de allerældste gik ganske meget frem. Tallene er fra regionerne og Danmarks Statistik og angår klinikker med overenskomst.

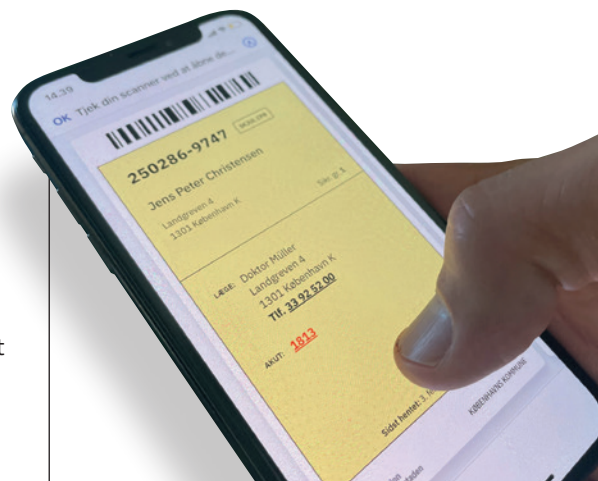

UDGIFTER TIL LØN ER STEGET

I reelle tal lavede hver kiropraktorklinik i 2018 stort set samme overskud som tre år tidligere, viser den overenskomstaftalte undersøgelse af klinikernes økonomi offentliggjort i februar 2020. Den gennemsnitlige omsætning er øget, men omkostningerne, især til løn, er ligeledes øget og med ca. 20%. Derfor er resultatet pr. klinik kun øget en smule – og i reelle tal slet ikke – siden 2015.

GENNEMSNITLIG OMSÆTNING PR. KLINIK:	4.144.719 KR.
GENNEMSNITLIG IND TJENING PR. KLINIK:	1.519.802 KR.
GENNEMSNITLIG IND TJENING PR. KLINIKEJER:	895.039 KR.

danskkiropraktorforening.dk/klinik/overenskomst-og-ydernummer/omkostning-og-indtjening

I juni 2021 kom det digitale sundhedskort, der er en app.

Nu gælder ny ferielov

Fra 1. september til 31. august optjenes ferie, som kan afholdes over 16. måneder fra 1. september til 31. december.

Samarbejde med forsikringsmarkedet

Mølholm blev til Gjensidige, behandlerbooking blev taget i brug i Tryg og Pension Danmark, FysioDanmark og PrimaCare meldte sig på banen, Skandia/AP Pension blev til Dansk Sundhedssikring og FysioDanmark blev underleverandør (i stedet for Falck Healthcare) hos Danica, der i øvrigt efter længere tids pres fra DKF endelig dækkede pakkeforløb fra oktober 2020. I 2021 har DKF løbende haft dialog med især FysioDanmark fx om opdatering af deres samarbejdsaftale med kiropraktorer, en dialog med inddragelse af DKF's Klinikejerudvalg.

Tilsyn dokumenterer styr på patientsikkerheden

I 2019 var Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) på planlagte sundhedsfaglige tilsyn hos udvalgte behandlingssteder med kiropraktorer. I oktober 2020 udgav styrelsen sin erfaringsopsamling for de 97 tilsyn. De viser generelt stor opmærksomhed på patientsikkerheden. Styrelsen så ingen større eller kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden, men en del steder fandt man behov for mere viden om patientsikkerhedsmæssige problemstillinger bl.a. i forhold til journalføring.

HK-overenskomsten

Det blev et ja, da HK's medlemmer og de klinikejere, der har tiltrådt DKF's og HK's overenskomst, i vinter 2021 stemte om resultatet

af forhandlingerne om en fornyelse. Aftalen medfører bl.a. større grundløn på alle løntrin og større forskudtids-tillæg.

Ny pensionsordning dækker efter 60 år

Bestyrelsen har i samarbejde med DKF's uvildige pensionsmægler Willis Towers Watson forhandlet sig frem til en opdateret, mere tidssvarende pensionsordning hos Danica Pension. Forsikringsdækningerne er synkroniseret med det enkelte medlems folkepensionsalder. Det er ikke tilfældet i den tidligere ordning, hvor dækningen stopper ved 60 år. Den nye ordning sikrer derfor, at ingen medlemmer risikerer en periode uden et økonomisk sikkerhedsnet.

Den ny ordning trådte i kraft 1. marts 2021. Medlemmerne har selv skulle flytte den nuværende ordning for at få del i de nye økonomiske fordele.

Om pension

En del af medlemskabet hos DKF (dog ikke for studerende og udlandsmedlemmer) er en obligatorisk pensionsordning. Den indeholder også erhvervsevnetabsforsikring, dækning ved død og kritisk sygdom og mulighed for tilkøb fx behandlingsforsikring.

Forsikring

Medlemmer (ikke studerende) er dækket af DKF's kollektive erhvervsansvarsforsikring hos Codan. Den dækker, hvor den offentlige patienterstatning ikke gør. Forsikringen omfatter også produktansvar, retshjælp og evt.

regreskrav for udbetalte sygedagpenge. Alle medlemmer kan desuden få rabat på andre forsikringer hos Codan. I 2020 og 2021 har DKF løbende mødtes med Codan for at se ordningerne efter og optimere kommunikationen om dem.

Nyt nævn øger retsikkerheden

I 2020 vedtog Folketinget at nedsætte et ankenævn for tilsynssager med medlemmer fra Advokatsamfundet, Danske Patienter og fagpersoner for de forskellige autorisationsområder. Ankenævnet for Tilsynsafgørelser trådte i kraft 1. juli 2021 og DKF har udpeget følgende 4 kiropraktorer til nævnet: Nis Alnor, Marianne Løgtholt Andreasen, Karin Moesgaard Jensen samt Anders Tromholt (suppleant).

Nye regler om at føre journal

1. juli trådte ny bekendtgørelse om journalføring i kraft, og hver faggruppe har egen vejledning og egen underside på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside. I en årrække har styrelsen arbejdet på at opdatere reglerne for at understøtte, at alene nødvendige og relevante oplysninger journalføres. DKF har deltaget i arbejdet med sin jurist samt Nis Alnor og Anders Tromholt, hhv. medlem og formand af Dansk Kiropraktor Råd – og vejledningerne til kiropraktorer er skrevet af kiropraktorer. Styrelsen har informeret autoriserede sundhedspersoner via E-boks.

stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/journalfoering/journalfoering-for-kiropraktorer/

SÅDAN ARBEJDER BESTYRELSEN

Hvert år lægger bestyrelsen en strategi- og handlingsplan, som tager udgangspunkt i gældende målprogram, større driftsopgaver og evt. fokuspunkter fra seneste generalforsamling. I 2020 var de tre højst prioriterede sager at arbejde med at opfylde DKF's målprogram *Rygraden i det Danske Samfund*, herunder ikke mindst fokus på en national strategi for muskler og led, forhandling af OK21 med understøttelse af professio-

nalisering af klinikken i fokus, og endelig det internationale arbejde. I starten af året blev pandemien dog den højeste prioritet.

I 2021 var de højeste prioriteter: fortsat opfyldelse af målprogrammet, implementering af OK21 med fokus på udvikling af (den organisatoriske) kvalitet af klinikken, og så det internationale arbejde.

Bestyrelsen mødes op til 10 gange årligt. Formanden deltager i møder mindst en dag om ugen. Hvert bestyrel-

sesmedlem har opgaver relateret til sit ansvarsområde.

Flere gange om året mødes bestyrelsen med formandskabet fra de fem kredse og regionale samarbejdsudvalg. Mindst en gang om året mødes bestyrelsen med de tre udvalg for klinikejere, privat og offentligt ansatte, Dansk Kiropraktor Råd og Dansk Selskab for Kiropraktik. Hver sommer inviterer DKF politisk aktive til seminar. Her drøfter man strategi og politik samt aktuelle sager som i 2021, hvor deltagerne kom med input til moderniseringen af ydelserne i overenskomsten.

DKF spiller en koordinerende rolle

Med Kiropraktorernes Videnscenter har DKF det tætteste samarbejde, og DKF udgør halvdelen af videnscenterets bestyrelse. Fælles projekter er bl.a. Faglig Kongres, årsmødet og roadshows i kredsene, og der samarbejdes fast om bl.a. turnusuddannelsen og kommunikation. Løbende kommer nye fælles projekter til, ofte fra overenskomsten.

Med Dansk Selskab for Kiropraktik koordinerer DKF især opgaver inden for kvalitetssikring, høringssvar og udvikling. DKF opkræver kontingent for DSK og hjælper også med andre administrative opgaver.

Samarbejde med andre organisationer

DKF mødes med de andre organisationer, der har overenskomst med regionerne i det såkaldte Praktisnetværk. Til Folkemødet på Bornholm er DKF med i Sundhesteltet sammen med omkring 15 andre organisationer. DKF er medlem af Gigtforeningens repræsentantskab og Komiteen for Sundhedsoplysning og møder her også andre organisationer.

Praksisplaner og pakkeforløb stadig fokus i kredsene og SU

Flere gange om året arrangerer og afholder kredsens bestyrelser møder for medlemmerne, hvor Kiropraktoernes Videnscenter og ofte også DKF holder oplæg.

Formænd

Jan Enggaard Jensen
KKF Hovedstaden

Henrik Frederiksen
KKF Midtjylland

Susanne Bach
KKF Nordjylland

Sine Kiilerich
KKF Syddanmark

Kirsten Sillehoved
KKF Sjælland

Grundet pandemien har udskydelser og aflysninger stået i kø, og ikke kun møder, men også projekter har været sat på standby i perioder. Det har handlet om at holde skruen i vandet.

Alting har dog langt fra stået stille i kredsene og de regionale samarbejdsudvalg (SU). Både i Syddanmark (foråret 2021), Nordjylland (december 2020) og Sjælland (foråret 2021) har man fået nye praksisplaner, så perioden har budt på meget arbejde med at forberede og implementere dem. I Midtjylland fik man ny praksisplan i november 2019 og har også fået nyt lændeforløbsprogram – begge dele har man arbejdet med at implementere. I Hovedstaden har man i 2021 så småt taget hul på at forberede udarbejdelsen af en ny praksisplan.

I alle kredse har man også haft fokus på billeddiagnostiske epikriser, men især på at tilskynde til implementering af overenskomstens pakkeforløb. I Midtjylland har man fået adgang til hospitalernes billeddiagnostik via KirPACS – og det er noget, man i de andre regioner i større eller mindre grad arbejder på også at få.

Nye ansigter i udvalg

DKF's udvalg for klinikejere, privatansatte og offentligt ansatte fik nye ansigter i foråret 2021, hvor DKF afholdt valgproces, der finder sted ulige år. Medlemmer kunne melde sig til det udvalg, de hører til. Efter fristens udløb i marts var alle ledige pladser fyldt, så de interesserede kom ind uden valg.

Udvalgene er inddelt mellem den pågældende medlemsgruppe og DKF's bestyrelse og har hver en kontaktperson i bestyrelsen. Eksempler på samarbejde er, når DKF's ansættelsesaftaler skal ændres, som er en kerneopgave for klinikejerudvalget og de privatansattes udvalg. Klinikejerudvalget kan også forslå emner til

landsoverenskomsten og bistår DKF ved forhandlinger med HK/Privat om overenskomsten for kliniksekretærer, i drøftelser om sundhedsforsikringsområdet o.l. De privatansattes udvalg bistår DKF i bl.a. lønstatistikundersøgelser.

Udvalget for offentligt ansatte holder kontakt til evt. tillidsrepræsentanter og bistår DKF med forslag til Akademikernes overenskomster. Det var derfor på banen, da forhandlingerne på det offentlige område blev gennemført i 2021. Alle udvalg, typisk formænd, står til rådighed for medlemmer, der ønsker kollegial sparring om ansættelse. Bliver det ansættelsesretsligt, henvises til DKF's jurist.

Klinikejerudvalget

Formand Troels Gaarde
Thomas Meyer, næstformand,
Frank Føns Jensen, Sofie Thesbjerg,
Rune Tegder Martinsen.

Udvalget for Offentligt Ansatte

Formand Anette Ravn Nørregaard
Dorthe Brandborg Olsen,
Nina Hougs Hesselberg,
Anette Saxtorph

Udvalget for offentligt ansatte

Formand Susanne Brogaard Krogh
Stine Haugaard Clausen,
Lise Lykke Oddershede,
Michaela Lundgaard Saugstrup,

Nyt turnusudvalg

To nye medlemmer er kommet ind efter den første ansøgningsrunde nogensinde: Formand Michael Vaarst, Anders Tromholt, Tue Kallestrup, Janni Bang, Pia Havn Sørensen, Louise Randsøe Jakobsen (ny) og Inge Granhus (ny).

SNART ENDER MÅLPROGRAMMET – HVAD HAR DKF ARBEJDET MED?

1.

Vi mangler kiropraktorer

- Øget optag fra 85 til 105
- Afdækning af de studerendes fremtidsforventninger bl.a. vedr. geografi
- Mange faste aktiviteter for studentermedlemmer nu også fast studentspor til årsmødet
- Mentorordning for studerende (SDU og KKF Syd)
- 3 studerende fulgt siden 2017 i KIROPRAKTOREN informerer klinikere om studiet
- Studiemiljø, optag og frafald fortsat på dagsordenen til DKF's møder med dekanatet, studieledelsen og FNKS, og alle parter arbejder med det.
- Kiropraktorfonden har halveret tutorhonoraret, som del af langvarig strategi for økonomien i turnusuddannelsen
- Fast intromøde for nye politiske aktive og praksiskonsulenter.
- OK21: Flere ydernumre var del af DKF's krav. Mulighed for satellitpraksis skrevet ind i aftale.

Siden 2019 har DKF nedprioriteret annoncering for klinisk biomekanik pga. øget/stabil søgning.

2.

Ny viden skaber værdi

- Foldere til borgere om tilstandene i pakkeforløbene og børnebehandling.
- Formidling af Low back series fra The Lancet.
- Forskningsformidling opprioriteret på Lægedage.
- OK21: Fælles infomateriale om pakkeforløb til almen praksis.
- Kiropraktorguide.dk relanceret.
- Løbende dialog med DSK, som har udarbejdet kliniske vejledninger om hovedpine og spædbørn.
- 3 nye professorer med fokus på implementering af ny viden.
- DKF bakkede op om EPIC. Med i Global Summit Toronto og WFC's Knowledge Translation-projekt.
- OK21: Ydelsesmoderniseringsarbejde bl.a. for at omsætte forskning til praksis.
- OK21: 0,5 mio. kr. til analyse af adgang til kiropraktik.
- DKF og KVC har implementeret systematisk efteruddannelse for kiropraktorer.
- Off.OK21: Efteruddannelse var DKF-krav i OK21.
- DKF har opgraderet internationalt engagement og bl.a. deltaget i arbejdsgruppe, der har udviklet ECU's nye strategi.
- ECCRE-formandskab.

DKF har ikke arbejdet med at etablere tænketank på muskel- og ledområdet.

3.

Lighed i sundhedsvæsenet

- OK21: 0,5 mio.kr. til analyse af adg. til kiropraktik.
- DKF med i Alliancen imod Social Ulighed i Sundhed.
- DKF's socialkiropraktik-gruppe (nu DSK-fokus-gruppe) har udarbejdet guide om arbejdsfastholdelse.
- Serie i KIROPRAKTOREN har behandlet kiropraktors rolle i arbejdsfastholdelse.
- Brugerbetalingsdebat på Folkemødet, i KIROPRAKTOREN og i debat-indlæg.
- Socialkiropraktik nyt målepunkt i turnus' logbog.
- Ulighed drøftet med sundhedsordførere og ministeren.
- Annoncer mod høj brugerbetaling i Altinget og Dagens medicin.
- DKF indgår i Hvidbogsarbejde om rehabilitering.
- OK21: fælleshenvendelse til Sundhedsministeriet om henvisning til fysioterapi.

DKF har kun gjort meget indledende øvelser ift. at udarbejde en national strategi for muskel-led-området og har endnu ikke påbegyndt en handlingsplan for inddragelse af borgere i fremtidige muskel-led-strategier. DKF har ikke taget initiativ til nyt "forpligtende, tværfagligt samarbejde" med andre sundhedsorganisationer eller med patientforening.

4.

Forbedrede rammevilkår hjælper patienterne

- OK21: ydelsesmoderniseringsarbejde, herunder digitale konsultationer.
- OK21: Elektronisk booking et krav.
- Kontakt til Sygeforsikringen Danmark samt fortsat regelmæssig dialog med især regionerne, men også forsikringsselskaber og mellemhandlere.
- Dialog med Codan, der har accepteret speciale 64.
- OK21: Epikriser til egen læge ved også korte ukomplicerede forløb.
- Der arbejdes på fælles plan for udveksling af billeddiagnostisk materiale, som er kommet i stand i nogle regioner.
- OK21: Satellitpraksisser skrevet ind som mulighed.
- Artikler om generationsskifte i KIROPRAKTOREN.

NYT UNIVERS TIL BORGERNE

Næsten 10 år efter Kiropraktor-guide.dk så dagens lys, er siden redesignet til ukendelighed og har fået nyt navn: **Kiropraktoren.dk**. Ligesom med Sundhed.dk skal endelsen '.dk' udtales.

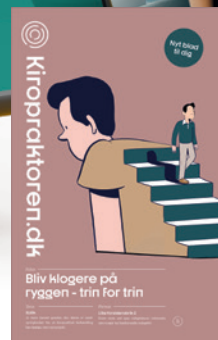
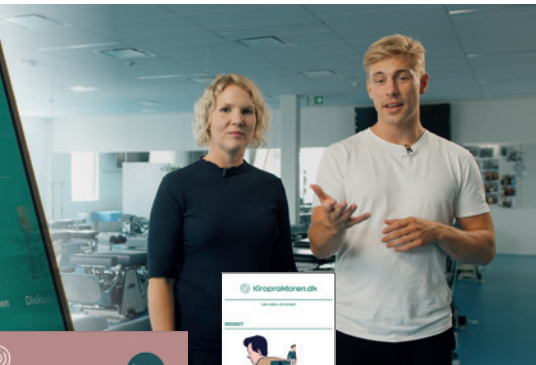
Kiropraktoren.dk er en kommunikativ forstærkning af et besøg hos kiropraktoren – før, under og efter. Det skal hjælpe den, der har et problem i muskler eller led til at overveje om, kiropraktoren er en mulighed, og det indeholder ressourcer, som kiropraktoren kan bruge i sin kommunikation med patienter i og efter konsultationen, og så indeholder det elementer, som

støtter patienterne efter deres kiropraktorbesøg og forløb. Viden er omdrejningspunktet.

Siden en opstartsworkshop i 2020 har DKF fra omkring årsskiftet arbejdet med bureauet Creative Zoo frem til nu, hvor universet er klar. Det samme er en lanceringskampagne med en relanceret Facebookside og Youtubekanal, annoncer, nyt nyhedsbrev og et magasin og plakater til klinikkerne.

 Kiropraktoren.dk

“Symbolikken i identiteten kredser om tre centrale begreber for kiropraktorens virke; viden, bevægelse og problemløsning”

Jesper Vorre, kreativ direktør i Creative ZOO, som har hjulpet DKF med at udvikle det nye site.

Fagbladet KIROPRAKTOREN

Efter 8 år med samme look blev bladet frisket op i foråret 2020. I perioden har der været spot på:

- 2020 Når smerter går ud over jobbet, COVID-krisen, racisme og forskelsbehandling og det digitale årsmøde
- 2021 Hovedpine hos børn, Kolik, DKF's nye univers borgerne

Sociale medier

DKF driver profiler på Facebook, Instagram, Twitter, Youtube og i 2020 kom også LinkedIn til.

Facebooksiden er tilknyttet DKF's borgerrettede nye hjemmeside Kiropraktoren.dk og derfor målrettet den brede offentlighed. På Instagram henvender DKF sig meget til kiropraktorer og medlemmer. På Twitter henvender DKF's profil sig især sig #sundpol og #dksund – dvs. til fagmiljøer, beslutningstagere, medier og journalister i Danmark. På Youtube driver DKF en profil for sig selv og for Kiropraktoren.dk.

 Kiropraktoren.dk

 @KiropraktorenDK

 @DKF_kiropraktik

 Dansk Kiropraktor Forening

 Dansk Kiropraktor Forening og Kiropraktoren.dk

STUDIET STADIGT POPULÆRT

I 2020 og 2019 var det sværere at komme ind på klinisk biomekanik på Syddansk Universitet end på medicin-studiet samme sted. Men i 2021 er snittet på klinisk biomekanik faldet til 9,9. Det er en del mindre end sidste år, hvor snittet skulle ligge på 10,4. Nedgangen skyldes delvist, at det ikke længere er muligt at forøge sit gennemsnit ved at starte hurtigere på studielivet.

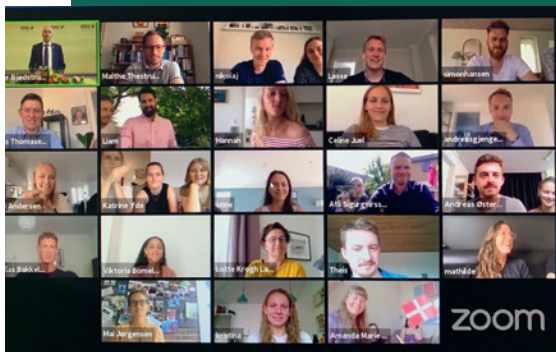
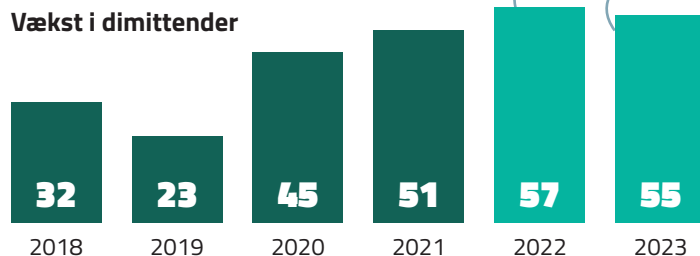
I alt 112 er blevet optaget med studiestart efteråret 2021 og vinteren 2022. Det er en enkelt mere end sidste år.

363 søgte om at blive optaget, hvilket er en tilbagegang på næsten 10%. I lighed med sidste år optages 75% af studiepladserne af kvote 2-ansøgere.

145 af ansøgerne havde klinisk biomekanik som 1.prioritet. Blandt dem er 80 angivet til at være mænd og 65 kvinder, viser tal, som Uddannelses- og forskningsministeriet udgiver, og hvor man også kan se alder, geografi og adgangsgivende uddannelse på 1.prioritetsansøgerne samt på optagne – og tilbage til 1996.

Vækst i dimittender

20. juni 2020 kunne alle for første gang se med, da 22 nye kiropraktorer fik diplom. Det foregik nemlig online pga. nedlukningen. DKF havde sammen med Kiropraktorerens Videnscenter lavet en lille film, der supplerede talerne.

DKF's kontakt til studerende

- Flere faste events hvert år, bl.a. Faglig Aften med politisk emne i ulige år, karrieremesse lige år
- Med 2 gange om året i intro-event for nye studerende
- Studiestartshåndbog sammen med Foreningen af Nordiske Kiropraktorstuderende (FNKS)
- Samarbejde med FNKS bl.a. årligt seminar for bestyrelsen
- Speeddating mellem klinikker og studerende 2 gange årligt
- Fast FNKS-klumme i KIROPRAKTOREN
- Spor for studentermedlemmer på årsmødet siden 2017
- Årlig støtte til studerendes deltagelse i studenterkongressen WCCS

Sådan samarbejder DKF med uddannelsesmiljøet

DKF holder halvårlige møder med dekanen på Sundhedsvidenskabeligt Fakultet og jævnlig kontakt med studieledelsen på klinisk biomekanik, som også er sat i system via DKF's Uddannelsesudvalg og møder i forbindelse med årsmødet. DKF har et nært samarbejde med studenterforeningen FNKS, og samarbejder også med Rygcenter Syddanmark, hvis kiropraktorer er repræsenteret i Uddannelsesudvalget.

BERETNING 2020 & 2021

Som med næsten alt andet, har COVID-19 også sat sit aftryk på aktiviteterne i DKR de sidste par år.

Der har været 94 henvendelser til DKR siden sidste GF, men de har været meget ulige fordelt pga. nedlukningen i foråret 2020. Når der er færre patienter i klinikkerne, og personale i diverse styrelser bliver udlånt til andre opgaver med smitteopsporing og lignende, så er der også meget stille i DKR

Sagsbehandlingstider ved klagesager, har været oppe på ca. 14 måneder, hvor målsætningen ellers er 6-9 måneder.

Da der igen kom normale forhold, oplevede nogle klinikker den ubehagelige situation at få henvendelser på adskillige uheldige patientforløb, inden for ganske kort tid. Når der tilmed er sket udskiftning i klinikken, så den involverede kiropraktor ikke længere arbejder der, så fylder det meget i en allerede travl hverdag.

De forhold som patienter har henvendt sig med, har været sammenlignelige med tidligere år. Der har været 13 forløb, hvor der ikke initielt har været stillet en prolapsdiagnose, men hvor der senere tilkom nerverodspåvirkning. Patienten ræsonnerer derfor, at behandlingen har været skyld i prolapsen og starter en erstatnings- eller klagesag.

DKR er bekendt med 4 CVA forløb, hvor der dog ikke har været vedvarende mén hos de pågældende personer. Udbetalinger fra Patienterstatningen har været på et lavt niveau ift. tidligere år, og der har været en erstatningsanerkendelse på 7,2% af alle kiropraktorsager ved PE.

Der har ikke været nogen interkollegiale tvister, og generelt kan vi glæde os over at være en aktiv forening, hvor holdninger kan debatteres i en respektfuld og konstruktiv tone. Det skal vi værne om.

DKR har også, sammen med DKF's jurist, repræsenteret foreningen i forbindelse med udarbejdelse af den nye journalbekendtgørelse. Der har været fokuseret på, at journaler skal være målrettede, kortfattede og præcise. Det er stadig tilladt at benytte autotekst, men den skal være tilpasset de specifikke forhold. Den nye bekendtgørelse er en reaktion på de sidste års tendens til, at journaler bliver meget ordrige, som konsekvens af STPS og IKAS' fokusering på området. Ulempen ved at skrive lange journaler, ofte ved brug af autotekst, bevirker at de bliver uoverskuelige og det tager lang tid at finde frem til det essentielle, fordi det bliver begravet i alt for mange ord.

En udfordring, som har været bragt på bane, også af andre faggrupper, har været behovet for at journalføre samtykke. Det er stadig et krav, at samtykke skal indhentes og journalføres, men stiltiende samtykke, hvor kravet til journalføring er mindre, er relevant, når patienten er fortrolig med, hvad der skal ske fx ved at have prøvet behandlingen før, og hvis risikoen for komplikationer er minimal. Under snakken med STPS, blev det også fremlagt, at journaler skal opbevares i mindst 10 år, men hvis der ikke er nogen faglig begrundelse for yderligere opbevaring, og patienten ønsker, at de skal slettes efter 10 år, så er det tilladt.

Rådet 2020 og 2021

Anders Tromholt *Formand*

Nis Alnor

Kenneth Ramsby

John Petri

Tue Secher Jensen

Suppleanter Frank Føns Jensen og Susanne Brogaard

Rådet yder kollegial rådgivning og vejledning til medlemmer. Det udøver sine beføjelser inden for foreningens love, holdnings- tilkendegivelser, aftaler, beslutninger og retningslinjer.

 [Læs mere på:](#)

danskkiropraktorforening.dk/dkr

1146 MEDLEMMER

802 UDDANNEDE - 344 STUDERENDE

12. oktober 2021

366 klinikejere

226 privatansatte

48 i turnus

44 pensionerede

39 i udlandet

32 offentligt ansatte

25 midlertidigt ude af erhverv

10 passive

8 arbejdsløse

4 æresmedlemmer

Hvert andet år i 10 år har Kiropraktorerne Videnscenter gennemført KiroFakta-undersøgelser. KIROfakta 2020 viser:

- Flere kvinder end mænd arbejder deltid.
- Helbred og private årsager deles næsten om at være årsag
- Længere konsultationstid ved opfølgende behandling og kendte patienter med nye problemer
- Flere klinikker udnytter sin kapacitet fuldt
- Færre klinikker har billeddiagnostisk udstyr
- Større klinikker
- Flere tilbyder elektroniske services

125 ÅR

Ifølge historien var det 18. september 2020 125 år siden, at D.D. Palmer fandt på at justere en rygsøjle.

95 ÅR

8. maj 2020 markerede DKF sin halvrunde dag på sociale medier

Denne tryksag er klimakompenseret i henhold til ClimateCalc.
Kompensation er købt hos: South Pole Carbon
www.climatecalc.eu
Cert. no. CC-000001/DK